

Täysistunto

Tiistai 21.9.2021 klo 14.01—21.27

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rahankeräyslain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 124/2021 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Anu Vehviläinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Ohisalo.

Keskustelu

16.28 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (esittelypuheenvuoro): Kiitokset, arvoisa puhemies! Tällä esityksellä ehdotetaan muutettavaksi rahankeräyslakia siten, että lain soveltamisalasäännökseen lisättäisiin uusi kohta, jolla niin sanotut vapaaehtoiset päästökompensaatiopalvelut rajattaisiin rahankeräyslain soveltamisalan ulkopuolelle. Säännöksen tarkoittama toiminta olisi mahdollista rahankeräyslain sääntelyn ulkopuolisena toimintana erilaisille toimijoille riippumatta palveluntarjoajan oikeudellisesta muodosta. Vapaaehtoisten päästökompensaatiopalveluiden tarjoaminen olisi siis jatkossa mahdollista ilman rahankeräyslupaa.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian syksyllä 21.

Arvoisa puhemies! Niin sanottu vapaaehtoinen päästökompensaatiotoiminta eli toiminta, jonka tarkoituksena on mahdollistaa sekä oikeushenkilöille että yksityishenkilöille kasvihuonekaasupäästöjen hyvittäminen maksua vastaan, on lisääntynyt Suomessa viimeisten vuosien aikana. Toiminnan voimakas lisääntyminen ja sen toimintamuotojen laajeneminen on herättänyt kysymyksen toiminnan suhteesta rahankeräyslakiin, jossa säännellään pääasiassa yleishyödyllisiä rahankeräyksiä. Rahankeräyksellä tarkoitetaan rahankeräyslaissa toimintaa, jossa yleisöön vetoamalla kerätään rahaa vastikkeetta. Toimintamallista riippuen vapaaehtoisen päästökompensaatiotoiminnan on voitu katsoa täyttävän rahankeräyslain mukaisen rahankeräyksen määritelmän, jos kuluttajilta on pyydetty vapaaehtoista hyvitysmaksua, ja näin ollen vaativan rahankeräyslupan. Yritykset eivät voi saada rahankeräyslupaa.

Vallitseva oikeustila on näyttäytynyt epäselvänä alan toimijoille. Esityksen tavoitteena onkin selventää rahankeräyslain suhdetta vapaaehtoiseen päästökompensaatioon. Jatkossa laista kävisi ilmi, minkälaiseen toimintaan rahankeräyslaki ei sovellu. Tavoitteena on mahdollistaa kansallisten vapaaehtoisten päästökompensaatiopalveluiden markkinat ja tätä kautta kannustaa yrityksiä ja muita alan toimijoita kehittämään uusia vapaaehtoisia päästökompensaatiopalveluita ja innovaatioita toimialalla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2021 vp

Esityksellä edistettäisiin osaltaan hallitusohjelman kirjauksen toteutumista hiilineutraalin Suomen saavuttamiseksi vuoteen 35 mennessä. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa se, että suomalaiset yritykset, säätiöt ja kansalaisjärjestöt voisivat tarjota kuluttajille ja yrityksille hallitusohjelman hiilineutraaliustavoitetta tukevia palveluita myös liiketoimintatarkoituksessa.

Esityksellä varmistettaisiin, että erilaista vapaaehtoista päästökompensaatiotoimintaa harjoittavia kansalaisjärjestöjä ja yrityksiä kohdellaan rahankeräyslain näkökulmasta yhdenvertaisesti niiden tarjotessa vapaaehtoisia päästökompensaatiopalveluita. Kansalaisjärjestöillä olisi jatkossakin mahdollisuus tehdä muuta yleishyödyllistä ilmastoa hyödyttävää työtä rahankeräyslain sääntelyn piirissä.

Arvoisa puhemies! Rahankeräyslain muutoksella vapaaehtoiset päästökompensaatiopalvelut rajataan rahankeräyslain soveltamisalan ulkopuolelle, eikä rahankeräyslaissa siis tarkemmin säädettäisi vapaaehtoisen päästökompensaatiotoiminnan reunaehdoista. Rahankeräyslain muutosta valmisteltaessa on kuitenkin tunnistettu tarve laajemmalle keskustelulle vapaaehtoisten päästökompensaatiopalveluiden laadusta ja luotettavuudesta sekä toiminnan reunaehdoista. Toimialalle on toivottu yhteisiä pelisääntöjä.

Ympäristöministeriö onkin jo toteuttanut vapaaehtoisten päästökompensaatioiden sääntelytarpeista selvityshankkeen, jossa tarkasteltiin erilaisia ohjauskeinovaihtoehtoja päästökompensaatiomarkkinalle. Ehdotettu rahankeräyslain muutos ei kuitenkaan ole suoraan riippuvainen edellä mainitusta selvityksestä tai sen perusteella mahdollisesti päätettävistä toimenpiteistä. Vallitsevan oikeustilan selkeyttäminen suhteessa rahankeräyslakiin vaatii joka tapauksessa rahankeräyslain muuttamista.

Arvoisa puhemies! Kiitän mahdollisuudesta esitellä kyseessä oleva hallituksen esitys.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Holopainen, Mari.

16.32 Mari Holopainen vihr: Arvoisa rouva puhemies! On hyvä, että vapaaehtoinen päästökauppakompensaatiotoiminta on jatkossa mahdollista järjestää ilman rahankeräyslupaa. Tähän asti lainsäädäntö on ollut epäselvää. Päästökompensointi on olennainen osa niitä ilmastotoimia, joihin olemme sitoutuneet, ja siten se edistää hallitusohjelman tavoitteita.

Mutta olisi tärkeää saada tämä esitys voimaan mahdollisimman pian, ja tietysti olen hieman huolissani niistä resursseista, joita meillä on lainsäädännön valmistelussa. Näitä haasteita on niin oikeusministeriössä kuin monessa muussakin ministeriössä. Vaikkapa tämän koronakriisin keskellä meillä ei ole aina riittävästi niitä virkahenkilöitä kirjoittamassa lainsäädäntöä, ja tällöin tarvitsisi kyllä toimia siten, että ei ainakaan resurssipulasta jää kiinni meidän lainsäädäntömme eteneminen. Tämä haaste on toki laajasti tunnistettu.

On tärkeää huomioida, että me tarvitaan sellaisia malleja kuluttamisen ohjaamiseen laajasti, joissa päästöjä ohjataan ja ihmiset voivat valita tuotteita ja palveluita, jotka sisältävät vähemmän päästöjä. Esimerkiksi Sitra on tuonut esiin mallin siitä, että Etelä-Koreassa on käytössä tällainen bonuskorttityyppinen systeemi, jossa ihmiset saavat hieman bonusta, kompensaatiota, kun he käyttävät mahdollisimman vähäpäästöisiä tuotteita ja tekevät sentyyppejä valintoja. Tämä on varmasti tulevaisuutta, niin että meidän täytyy yhä enemmän, — niiden järjestelmätason ilmastotoimien ohella — ohjata kulutusta siihen suuntaan, että ihmiset todella voivat tehdä valintoja, joilla he voivat ainakin vähentää omaa hiilijalanjälkeään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laukkanen.

16.34 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä rahankeräyslain tarkennus, jos näin voisi sanoa, on erittäin tervetullut. Sehän on syntynyt lähinnä sen takia, että uudesta rahankeräyslaista ja sen tulkinnasta syntyi Poliisihallituksen ja Kompensäätio-yhtiön välillä erilaisia näkemyksiä, joille nyt sitten oikeutta myötenkin haetaan sisältöä ja ratkaisuja.

Rahankeräyslaki uudistettiin viime kaudella pitkän ja huolellisen työn tuloksena, ja vaikka olimme huolellisia, niin aina lakiin jää valuvikoja, joita sitten täällä korjaamme viikoittain. Valitettavan usein se, mikä on lainsäätäjälle selvää valmisteluvaiheessa, ei välttämättä ole enää Poliisihallitukselle niin selvää, pikemminkin epäselvää. Poliisihallituksen monet tulkintakäytännöt ovat aiheuttaneet harmaita hiuksia kansalaisjärjestöille. Olenkin ymmärtämässä, että yhteistyötä sisäministeriön ja Poliisihallituksen kanssa lainvalmistelussa on syytä entisestään terävöittää. Sitä, mitä ei ole kirjoitettu ja avattu lain selvitysisissä, ei ole olemassa.

Tästä erittäin hyvä esimerkki: Kun viime kaudella rahankeräyslain uudistuksen keskeisiä tavoitteita oli keräyksen sujuvoittaminen ja helpottaminen ja koko sen rahankeräyslain ympärillä olevan säädösmekanismien ymmärrettävämmäksi tekeminen, niin siinä huolella saatiin sitten lakiin sisälle muun muassa tällainen yksinkertainen asia, että yhdistys voi laittaa omien yhteystietojensa yhteyteen nettisivuille oman tilinumeronsa. No, lainvalmistelijat ajatteli, että tilinnumero on tilinnumero ja se sisältää kaiken, mitä tilinumeroon liittyy, mutta Poliisihallitus tulkitsi näin, että kun laissa ei mainita, että siinä saa olla tilinnumero ja siihen tiliin liittyvät viitenumerot, niin Poliisihallitus vaatii näiden viitenumeroiden esillä pitämiseen omaa rahankeräyslupaa. Täysin käsittämätön asia meille täällä mutta Poliisihallitukselle ilmeisen epäselvä.

Olen erittäin iloinen tästä esityksestä, jossa sisäministeriö kerta kaikkiaan otti härkää sarvista, niin kuin sanotaan, ja lähdettiin liikkeelle — vaikka tämä onkin vienyt yllättävän paljon aikaa, niin lopputulos on hyvä, ja ilmastonkin kannalta olen tästä erittäin tyytyväinen — mutta tämä ei poista sitä ongelmaa, että edelleen tällä hetkellä Poliisihallituksen ja yhdistysten välillä on hyvin merkittävää vääntöä tästä tulkintakäytännöstä, mikä liittyy rahankeräyslakiin. Ja voin teille, kollegat, täällä sanoa, että se pino, joka pöydälläni on ja joka yhdistyksiltä tulee ja jossa kysytään, mitä tämä tarkoittaa, kun olemme saaneet Poliisihallitukselta tällaisen kyselyn... No minä niitä sitten täällä yökaudet ratkon ja yritän selkeyttää ja kirjoittaa heille, kuinka Poliisihallitukselle pitää vastata näihin kyselyihin. Ei asiantila voi olla tällainen. Toivonkin, että näitä joitakin kipukynnyksiä, joita on, sisäministeri huolella kuuntelee ja ehkä sitten antaa kapulaa seuraajalleen vähäksi aikaa, jotta näihin asioihin saataisiin oikeasti tolkkua.

Toinen esimerkki: Yhdistys haki rahankeräyslupaa työhön, jota he tekevät hyväntekeväisyystyönä niin sanotuissa kolmansissa maissa, ja kun eivät pystyneet Poliisihallitukselle osoittamaan, mihin ne Suomesta lähetetyt villasukat lopulta menevät, niin eivät saaneet rahankeräyslupaa. Eihän se näin voi olla, että sen, joka auttaa, on tiedettävä loppuun saakka, mihin savimajaan se apu menee. Se on kohtuuton vaatimus, ja niin auttaminen loppui.

Arvoisa puhemies! Pikkasen tämä meni tämän esityksen ohi, mutta katsoin, että tässä on hyvä tilaisuus tuoda tämä eduskunnankin tietoon, että meillä on tässä hommia, koska kaikki haluamme, että yhteistyö Poliisihallituksen ja ministeriöiden ja eduskunnan kanssa on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2021 vp

aina selkeätä ja moitteetonta. Kukaan ei täällä riitaa haasta, mutta kyllä nämä monet asiat nyt vaatisivat ihan paneutumista. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Honkonen poissa. — Edustaja Talvitie.

16.40 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa rouva puhemies! Kyseessä on tosiaan rahankeräyslain tietynlainen päivittäminen. Viime kaudella tehtiin rahankeräyslakiin isoja uudistuksia, jotka 1.3.20 tulivat voimaan, ja tarkoitushan oli nimenomaan sujuvoittaa näitä rahankeräyksiä. Siltä osin siinä aikaikkunassa, jossa viime kaudella lainsäädäntöä valmisteltiin, ei osattu ajatella, että vastaavanlaisia tulkintavaikeuksia tulisi tällaisissa erilaisissa vapaaehtoisissa päästökompensaatiopalveluissa ja niihin rinnastettavissa asioissa, joten siinä mielessä hallituksen esitys on tarpeellinen, ja kiitos siitä. Tässä on lakialoitettakin tähän liittyen alkukaudesta kirjoitettu, ja on hyvä, että nyt saamme tämän hallituksen esityksen syyskauden alkuun. Hallintovaliokunnan varapuheenjohtajana teen toimia, jotta myöskin päästään sitten tämä asia ripeästi käsittelemään.

Arvoisa rouva puhemies! Sitten mitä tulee noihin asioihin, joita edustaja Laukkanen tuossa äskeisessä puheenvuorossa toi esiin, niin tilanne on tosiaan rahankeräyksen osalta, että ihan ne tavoitteet, mitkä olivat viime kaudella, eivät ole toteutuneet. Uskoisin, että lainsäädäntö keräyksen osalta on kunnossa, mutta nyt tarvittaisiin sitten toimintaohjeita ja käytännön neuvoja ja sovellutuksia sieltä Poliisihallituksen puolelta. Lainsäädäntöön tehtiin niin isoja muutoksia, että myöskin toimijakenttä, joka on valtava ja koostuu pääasiassa pienistä rahankeräyksistä ja järjestöistä ja vapaaehtoistoimijoista, tarvitsee myöskin näitä käytännön neuvoja siitä, miten lakia sovelletaan.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä on tosiaan tarpeellinen ja hyvä rahankeräyslain muutos, ja toivottavasti myöskin vallitseva tilanne tämän syksyn osalta saadaan korjattua. Ei voi olla niin, että jos laissa jotain asiaa ei ole kielletty, sitä sitten meidän viranomaiset tällä hetkellä tulkitsisivat niin, että se olisi lain vastaista. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Elo.

16.42 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Myös minä haluan tässä lyhyesti todeta, että on tärkeitä, että me korjataan nyt tämä rahankeräyslainsäädännössä oleva epäkohta koskien vapaaehtoista päästökompensaatiotoimintaa. Kiitos ministeri Ohisalolle tämän asian eteenpäin viemisestä.

Kuten täällä on todettu, päästökompensointi on olennainen osa ilmastotoimia. Toki päästövähennykset ovat se tärkein toimi, mutta sen rinnalla mahdollisuus kompensoida omia päästöjä on tärkeä ja vie meitä eteenpäin kohti meidän ilmastotavoitteita, ja sen takia, niin kuin tässä on todettu, laki tulee saattaa voimaan mahdollisimman pian. Päästökompensointi mahdollistaa meistä jokaiselle oman kulutuksen päästöjen kompensoinnin ja oman hiilijäljen pienentämisen. Toisaalta se mahdollistaa järjestöille, säätiöille ja yrittäjille tavan luoda tällaisia kompensatiopalveluita ja kehittää siten alan vapaaehtoista päästökompensaatiota ja ilmastoinnovaatioita ja siten viedä meidän ilmastotyötä eteenpäin.

Olennaista tässä on tietenkin, että tämä tapahtuva kompensointi on lisäystä ja että sitä ei muuten olisi tapahtunut, ja tämän varmistamiseksi me tarvitaan läpinäkyvät standardit, kriteerit ja valvontaa. Se ei toki ole tämän lainsäädännön tehtävä eikä asia, mutta ympäristö-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2021 vp

ministeriö on jo toteuttanut selvityshankkeen vapaaehtoisten päästökompensaatioiden säätelytarpeista, ja sitä asiaa viedään siltä osin eteenpäin.

Tässä on hyvä todeta, että Suomi on jäänyt päästöhyvityksissä muita maita jälkeen, joten tämä rahankeräyslain uudistus tulee todella tarpeeseen. Tämä uudistus mahdollistaa nyt kompensatiomarkkinan syntymisen Suomeen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Junnila.

16.44 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa rouva puhemies! Tuossa kuuntelin edustaja Laukkasta ja olen monessa kohtaa samaa mieltä. Hyvä, että nämä arjen ongelmakohtat tulevat myös ministerin tietoisuuteen.

Ehkä semmoinen tässä tuli mieleen, että kun sitä lupaa haetaan — ja nykyäänhän se tapahtuu siis Poliisihallitukselta, tai oikeastaan sitä haetaan arpajaishallinnolta, ja tämän voi tehdä myös sähköisesti — niin tämän luvan käsittelyaika on edelleen erittäin pitkä. Koska Poliisihallituksen mukaan se on 2—4 kuukautta, tämä ehkä olisi näiden lainsäädäntöön tulevien teknisten korjausten lisäksi sellainen, mitä voisi harkita jollakin konstia joustavoitettavan. Tässä aiemmassa laissahan tilanne parani pienkeräysten osalta, ja muutenkin tässä edellisessä uudistuksessa tilanne parani merkittävästi, mutta tämä luvansaannin aika on erittäin pitkä edelleen. Se on monelle yleishyödylliselle toimijalle hyvin pitkä aika, koska sitä pitää sitten ennakoida hyvin kaukaa, kun puhutaan jopa neljästä kuukaudesta. — Kiitoksia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laakso.

16.45 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Tässä ilmastokompensaatiossa väkisin herää nyt sellainen juttu, että haluaisin ehdottomasti, että tästä oltaisiin todella tarkkoina ja tämä rajattaisiin tarkkaan.

Ensinnäkin, jos sanon suoraan, niin olen tällaisena keltanokkana, ja jo ennen kuin tänne tulinkin, monta kertaa ihmetellyt, että asiat kestävät niin kauan ja selkeitä epäkohtia ei saada korjattua.

Nyt sitten tällainen asia, mikä ei nyt ole kuitenkaan maailman tärkein asia tässäkin salissa, mutta tietyn tahon ongelmien jälkeen täällä muutoksessa hämmentää meikäläistä aika paljon... Ja tilanne on se, jos rehellisiä... oma elämäntapani on kierrättää lähes kaikki, ja tällä hetkellä omalla pihalla olevaan saunamökkiinkään ei käytetä uutta kaupasta ostettavaa tavaraa mitään muuta kuin ne, mitä on pakko, mitä ei pystytä kierrättämään, niin kun esimerkiksi betonit ja laastit. Minä elän kierrättämisestä, ja minun mielestäni tällaiset hokuspokkusjutut, että me maksetaan itsellemme hyvä olo, eivät minun mielestäni kyllä toimi, ei me maailmaa tällä pelasteta. Me pelastetaan oikeasti teoilla.

Tämä kuulostaa minun mielestäni vähän niin kuin lahkolaisten touhulta, että ostetaan hyväksyntä. Koska tilanne on se, että tässähän avataan markkinat yrityksille, jotka käytännössä katsoen todennäköisesti — jollei tähän tehdä jotain todella tarkkaa lainsäädäntöä, kuinka paljon hallinnon kulut saa olla siitä kerättävästä rahasta tai vastaavasta — niin tästähän tulee ihan oikeasti tiettyjen röyhkeitten ja ahneitten ihmisten tapa saada itselleen rahaa myymällä hyvää mieltä ihmisille. Kukaan ei voi missään rajata, kuinka paljon tämän järjestön, mikä tätä hommaa touhuu, toimitusjohtaja tulee saamaan palkkaa, kuinka paljon siitä käytetään oikeasti siihen maailman pelastamiseen. Minulla ideologiana ei ole sitä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2021 vp

vastaan yhtään, että me pelastetaan maailmaa. Minä teen sitä itse jatkuvalla syötöllä. Juuri kävin ostamassa puvuntakin kymmenellä eurolla kirppikseltä, mikä päällä tulen olemaan, kun saan hihoja viisi senttiä lyhennettyä. Mutta tällaiset tavat, että me ostetaan tavallaan se olevinaan ympäristöteko, kun kuitenkin varmasti puolet siitä rahasta, väitän, menee johonkin ihan muualle kuin siihen ympäristötekoon. Okei, jos joku antaa [Puhemies koputtaa] tuhat euroa, niin 500:lla istutetaan puita, mutta 500 [Puhemies koputtaa] menee siihen porukan pyörittämiseen. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laukkanen.

16.49 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Täällä edustaja Talvitie käytti erinomaisen puheenvuoron, ja on todettava, että viime kaudella sisäministeri Mykkänen teki erinomaista työtä. Mistä pidin siinä koko rahankeräyslain uudistuksen prosessissa oli se, millä tavalla kansalaisjärjestöt oli otettu mukaan. Heitä kuunneltiin, se oli laaja toimikunta, se oli pitkä prosessi ja sitä parannettiin koko ajan, ja lopulta siitä saatiin varsin hyvä, ja moni asia on parantunut. Pienkeräyslupa on esimerkiksi ollut pienille yhdistyksille todella merkittävä asia.

Nämä pienet valuviat, jotka sinne ovat jääneet, olisivat oikeastaan suorastaan äärimmäisen helppoja korjata asetuksilla. Ne menisivät ihan tarkentamalla, mitä lain sisällöllä tarkoitetaan. Mutta se suurempi huoli on se, miten tämä kommunikaatio eduskunnan, sisäministeriön ja Poliisihallituksen kesken voisi olla vielä parempaa niin, että ne ohjeet, joita Poliisihallituksen sivulla on rahankeräykseen liittyen, olisivat sillä tavalla selkeitä, että ne eivät olisi koko ajan tulkinnanvaraisia niin, että sieltä Poliisihallituksesta joudutaan lähettämään useita kirjeitä sille hakijalle, koska halutaan tietää ihan tarkalleen, miten ja missä ja kuka tätä nyt kerää ja millä tavalla. Se ei ollut kyllä sen uudistuksen tarkoitus vaan se, että luodaan pelisäännöt, joissa luottamus on keskeisintä, ja sitten se, että varmistetaan, että nämä, jotka keräävät sitä rahaa, myös käyttävät sen rahan siihen, mihin se kerätään, ja tällaiset harmaat alueet poistuvat tästä keräyksen ympäriltä.

Erikoista on se, että esimerkiksi näitä yhdistyspohjaisia seurakuntia ohjeistetaan, että he saavat kerätä kolehtia siellä tilaisuuksissa, mutta sitten Poliisihallitus katsoo, että tilaisuus ei jatku enää siellä kahvion puolella, vaan siihen kahvion vapaaehtoiseen lahjoitukseen tarvitaan rahankeräyslupa, vaikka ne kirkkokahvit ovat ikään kuin sitä samaa tilaisuutta. Minusta nämä ovat sellaisia täysin tarpeettomia asioita, jotka aiheuttavat kansalaisten keskuudessa mielipahaa ja harmia, ja syntyy sitä kaunaa sitten viranomaisen ja sen kansalaisjärjestön toiminnan välille. Minusta näitä asioita pitäisi selkeyttää ja helpottaa, että sinne ei jää tämmöisiä tulkinta-aukkoja, vaan sitten ministeriö ja Poliisihallitus voisivat yhdessä katsoa, mitä siinä säätämisvaiheessa [Puhemies koputtaa] on tapahtunut. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Talvitie.

16.52 Mari-Leena Talvitie kok: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Otin nyt vielä toisen puheenvuoron oikeastaan sen takia, että se on ihan... Edustaja Laakso toi esiin tämän, että on valitettavaa, että tietyt asiat eivät etene nopeasti ja muutoksia ei tule. Olin viime kaudella yksi niistä harvoista edustajista, jotka saivat oman lakialoitteen kautta lainsäädäntömuutoksen, kiitos kollegoiden vahvan myötävaikutuksen ja yhteistyön. Tähänkin liittyvää lakialoitetta olen ollut edistämässä. Silloin, kun on kyse isoista uudistuksista tai siitä, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2021 vp

asiat vaikuttavat monitahoisesti, on ihan selvää, että ne kestävät ja ottavat aikaansa, kuten rahankeräyslain isompi uudistus, jossa oli tosiaan kansalaisjärjestöt, toimikunnat ja muut. Mutta varsinaisesti tämä hallituksen esityshän on vain muutaman rivin mittainen. Se tuo sinne rahankeräyslain soveltamisalaan kaksi lyhyttä kohtaa, joihin lakia ei sovelleta. Tietenkin lainsäädäntötyössä jo viime kesästä lähtien on tehty, niin kuin kuuluukin, kuulemiskierrokset ja kaikki vastaavat, se, mitä hyvä lainsäädännön valmistelu tarvitsee. Mutta kuitenkin tämän asian osalta suhteutettuna lainsäädäntömuutos on pieni ja vain parin rivin mittainen.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kari, Emma.

16.54 Emma Kari vihr: Arvoisa puhemies! Kyllä silloin on kiitosta annettava, kun on kiitoksen paikka. Tässä meillä oli tilanne, jossa meillä oli selkeä epäkohta meidän lainsäädännössä, ja oltiin tilanteessa, jota kukaan ei toivonut, ja hyvin nopeasti epäkohta korjataan. Tästä erityinen kiitos sisäministerille ja koko hallitukselle.

Itse ajattelen, että ilmastomuutoksen torjumisessa ollaan tilanteessa, niin kuin viime viikkojen aikana ollaan usein tuotu esiin, että ei ole mitään yhtä tiettyä keinoa, joka tämän tilanteen ratkaisee. Me tarvitaan kaikki mahdolliset keinot siihen, että päästöjä saadaan alas ja että nieluja saadaan kasvatettua. Se, mitä tässä tehdään, ei ole se, että tämä yksi pieni lakimuutos pelastaa maailman, mutta me otetaan järjestöt, säätiöt ja yritykset mukaan vahvemmin kuin aikaisemmin ja mahdollistetaan tämän kompensatiojärjestelmän parantaminen. Totta kai tässä tarvitaan valvontaa ja tarvitaan seurantaa, mutta itse ajattelen, että valtion ei pidä tehdä kaikkea itse vaan meidän tehtävä on myös mahdollistaa ja ottaa kaikki mukaan.

Suomi on jäänyt tässä päästöhyvityksessä jälkeen muita maita, ja erityisesti sen takia tämä uudistus tulee tarpeeseen. Parhaimmillaan me ollaan luomassa kokonaan uutta toimialaa, ja tätä kautta tulee uusia ilmastotoimia ja toivottavasti niitä kipeästi kaivattuja työpaikkoja myös. Tärkeää on se, että se mahdollistetaan, että kaikki, jotka haluavat ja pystyvät, voivat olla ilmastotalkoissa mukana. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Näin, ja olemme kohta käyttäneet melkein tämän puoli tuntia, mitä tässä kohtaa on varattu. — Otetaan edustaja Mari Holopainen tähän vielä. Olkaa hyvä.

16.55 Mari Holopainen vihr: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Laakso toi esiin, että yksi keino ei riitä, ja toitte esiin myös, että kierrättäminen on tärkeää ja kiertotalous on tärkeää. Se on juuri näin. Korjaaminen on tärkeää, ja olisi tärkeää, että siihen luodaan myös lisää kannusteita, jotta ihmiset korjaavat esimerkiksi vaatteensa useammin kuin heittävät ne pois. Hallitus onkin esimerkiksi sopinut, että selvitetään, voidaanko kotitalousvähennystä laajentaa korjaamiseen yhä enemmän. Sielläkin on sellaisia esteitä ja pullonkauloja, joita täytyy purkaa yhtä lailla.

Pitää myös vähentää kulutusta, pitää irtikytkeä bkt:n kasvu yhä vahvemmin päästöistä, ja pitää mittaroida aivan eri tavoin meidän talouskasvuamme, löytää siihen parempia, laajempia keinoja kuin bkt, joka ei huomioi luonnonvarojen ylikulutusta ja päästöjä. Tämä on aivan totta, että tarvitaan useita keinoja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2021 vp

Tarvitaan myös hiilen sidontaan kannustamista, ja tämä lakimuutos on yksi keino tässä laajassa valikoimassa, jota me todellakin tarvitaan. On hienoa, että ministeri Ohisalo on nyt hallituksen kanssa tätä hanketta vienyt eteenpäin.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan.